

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Datum Raadsvergadering:	Bestuurlijk hoofdthema: Programma C Buurt en Buitenruimte	BBVnummer: 108029	Raadsvoorstel: 114710	Portefeuillehouder: Mieke van Ginkel
-------------------------	--	----------------------	--------------------------	---

Onderwerp

Bodemkwaliteit archeologische locatie Slot Valkenstein

Geadviseerde beslissing:

- een krediet van € 16.000,- beschikbaar te stellen voor het laten uitvoeren van milieutechnisch bodemonderzoek voor het archeologische project Kasteel Valkenstein;
- het krediet ten laste te brengen van de post Onvoorzien 2012.

Samenvatting:

Wij vragen de raad in dit voorstel een budget beschikbaar te stellen voor bodemonderzoek op de locatie Slot Valkenstein.

De ambitie bestaat om met behulp van de archeologische resten van Slot Valkenstein aan deze plek meer betekenis te geven. Voor het gebied is sinds februari 2007 een onderzoek beschikbaar van BOOR (Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam). Dit is gebaseerd op archievenonderzoek. Uit het rapport blijkt dat bovenop de funderingsresten van het slot een laag huisafval en puin ligt. Willen we een betrouwbaar plan kunnen maken voor het project Slot Valkenstein dan is als eerstvolgende stap onderzoek naar de samenstelling en kwaliteit van de bodem noodzakelijk. Op basis van de bevindingen van dit bodemonderzoek kunnen wij u een vervolgvorstel voor het project voorleggen.

Proces:

In de raadscaroussel van 5 september 2011 is gesproken over de kansen om met behulp van de archeologische kwaliteiten van het voormalige Slot Valkenstein meer betekenis te geven aan deze locatie. Derden hebben belangstelling uitgesproken voor het realiseren van het archeologische landmark. Zij zijn mogelijk bereid om daarvoor een financiële bijdrage te leveren.

Afgesproken is in een raadsvoorstel meer informatie te verlenen over de achtergronden van dit project en het onderzoek dat eerder door BOOR hier is verricht. Tevens is afgesproken dat wij uw raad voorstellen een krediet voor nader bodemonderzoek te verlenen.

Doel:

- de raad te informeren over wat tot op heden bekend is over de locatie van het voormalige slot;
- geld beschikbaar te stellen voor het benodigde bodemonderzoek;
- mede op basis van het inzicht dat het onderzoek oplevert kan de raad vervolgens bepalen of het archeologische project een financiële slaagkans heeft.

Betrokken belangen:

- meer inzicht verkrijgen in de slaagkans van dit archeologische project;
- kunnen voldoen aan wettelijke voorschriften die te maken hebben met het werken in een gebied met mogelijke bodemverontreiniging.

Scenario's:

- geen budget voor bodemonderzoek beschikbaar stellen en verder geen activiteiten ondernemen;
- geen budget voor bodemonderzoek beschikbaar stellen maar toch doorgaan met het project.
- budget voor bodemonderzoek beschikbaar stellen en daarna keuzes maken over de vervolgrichting van het project.

Scenarioresultaten:

Bij a.: het project stopt;

Bij b.: het project stagneert omdat onvoldoende informatie voor handen is om werkzaamheden verantwoord uit te voeren. Doorzetten van uitvoering zonder inzicht in bodemsamenstelling leidt tot overtreding van de Wet bodembescherming en stillegging door GS;

Bij c.: het onderzoek wordt uitgevoerd en op basis van de resultaten kan de raad een verantwoorde vervolgrichting bepalen voor het project.

Belangenafweging:

De hoogte van de kosten voor het bodemonderzoek staan in verhouding tot het belang om nu meer inzicht te krijgen in de slaagkans van dit archeologische project.

Communicatie:

Indien uw raad besluit om het project te vervolgen zullen wij aan het "hoe en waarom" aandacht besteden in "De Schakel" en op onze website.

Kosten:

Op basis van offerte ramen wij de kosten voor het bodemonderzoek op € 16.000,--.

Hiervoor is geen budget in de begroting opgenomen.

De post "onvoorzien 2012" biedt ruimte voor deze eenmalige uitgave.

Evaluatie en controle:

De rapportage van het bodemonderzoek zal leiden tot een voorstel over de vervolgrichting van het project.

Achtergrondinformatie:

Onderzoeksrapport BOOR, februari 2007.

Het BOOR heeft in februari 2007 rapport uitgebracht over de locatie onder de titel: "Gemeente Albrandswaard, Poortugaal, Kasteel Valkenstein". Opdrachtgever was de gemeente Albrandswaard.

In dat rapport lezen we dat bij de voorbereiding van dat onderzoek archiefgegevens zijn geraadpleegd. Daaruit wordt aangehaald dat het BOOR in het voorjaar van 1961 een opgraving op het terrein heeft verricht (C. Hoek, 1962). Hierbij is de plattegrond van het kasteel geconstrueerd. De aanleiding van dat onderzoek was het voornemen van de toenmalige eigenaar om grond af te graven en het terrein weer op te hogen met huisafval.

Het rapport vermeldt dat in 1990 opnieuw enkele proefsleuven en boringen zijn uitgevoerd. Dit is gedaan om vast te stellen wat de toestand van de funderingen was. Dat onderzoek (J.M. Moree, 1992) heeft uitgewezen dat op het terrein in de loop van de jaren '60 inderdaad huisafval is gestort. Er ligt ook een puinlaag die varieert tussen 1,66 en 2,28 m dikte. De funderingen van het kasteel bleken nog aanwezig te zijn.

Tijdens het recentste onderzoek (uit 2007 dus) bleek dat er na 1992 opnieuw gegraven is op het kasteelterrein. Van het hele terrein binnen de huidige sloten is een deel van de puin- en afval laag verwijderd. Mogelijk is zo'n 1,5 m afgegraven. Dit baseert het BOOR op verschillen tussen de gerapporteerde maaiveldhoogtes in de archeologische rapporten.

In het BOOR- rapport wordt gesproken over "graafwerkzaamheden". Niet over bodemverontreiniging of bodemsanering. Het BOOR- rapport is ook uitsluitend een *archeologisch* rapport, geen milieutechnisch.

Bodem informatiebeheer bij de gemeente Albrandswaard

In het beheersysteem voor bodeminformatie van onze gemeente zijn geen andere gegevens bekend dan uit het BOOR-rapport al blijken. Er is geen informatie over milieutechnische bodemonderzoeken of saneringen, grondverzet- dan wel graafwerkzaamheden in opgenomen. Er is geen informatie over het archeologische onderzoek uit 1992 in het gemeentearchief.

Bij het bevoegd gezag, GS van Zuid-Holland, is deze locatie niet bekend.

De gemeente beschikt over verschillende informatiebestanden op bodemgebied. Er is een database van historische bodembelastende activiteiten alsmede een bodeminformatiesysteem dat gevuld is met 700 bodemrapportages. In dit geval is ook navraag gedaan bij medewerkers en in werkarchieven. We kunnen met zekerheid aannemen dat de gemeente Albrandswaard niet over meer of andere informatie beschikt dan in het BOOR-rapport aangegeven.

Financiering van milieutechnische bodemonderzoeken.

In onze gemeente worden milieutechnische bodemonderzoeken bekostigt uit de grondexploitaties of projectbudgetten van de desbetreffende locatie. Wanneer het projectbudget onvoldoende ruimte biedt, vragen wij de raad om een aanvullend krediet.

Beleidsmatige overwegingen

In het rapport van het BOOR wordt gesproken over het storten van afval. In deze fase van het onderzoek nemen wij dit voor waar aan. Dat betekent dat we rekening moeten houden met een bodemvreemde ophooglaag die, wanneer hij moet worden afgevoerd, een kostenpost vormt. Het is van belang de mogelijkheid uit te sluiten, hoe klein ook, dat het terrein vanwege de bodemkwaliteit niet voor openstelling geschikt is.

De kostenpost van afvoer van de bodemvreemde ophooglaag kan niet worden vermeden. De wet Bodembescherming legt de verplichting op om bij voorgenomen werkzaamheden op een bekend geval van verontreiniging (wanneer er sprake is van meer dan 25 m³ grond) een voorafgaand saneringsplan in te dienen bij Gedeputeerde Staten. Dat geldt voor bouwen, slopen en grondverzet. Het geldt ook voor alle werkzaamheden waarbij de bodem wordt verstoord of de toegankelijkheid wordt verminderd.

Aard van het bodemonderzoek

Bij het onderzoek worden de kwaliteit van de bodem en van de ophooglaag en de omvang van de ophooglaag vastgesteld.

Bij dit onderzoek worden de kosten met name bepaald door de combinatie van puin (lastig toegankelijk) en de archeologische status (vereist behoedzaamheid). Er moet onder archeologische begeleiding worden gewerkt.

Wij hebben TAUW voor het onderzoek een plan van aanpak en een prijsopgave gevraagd. TAUW is deskundig op dit gebied. Het bureau geeft in haar offerte onder meer aan dat mechanisch boren zal afhangen van de bevindingen tijdens het veldwerk en nader overleg met de opdrachtgever.

Poortugaal, 8 mei 2012

Het college van de gemeente Albrandswaard,
De secretaris, De burgemeester,

Hans Cats

Mr. Harald M. Bergmann